

регулювання має націлюватись на стимулювання пріоритетних для усього світу галузей, які в майбутнього приносили б доходи від збуту української продукції на світовому ринку. Потрібно також виключити можливість розпорошення фінансових ресурсів держави через надання не вигідних для розвитку економіки пільг. При усій важливості потреби гарантування державою соціальних виплат, резерви отримати від росту економіки чи запозичень слід інвестувати в розвиток тієї ж економіки. Фіскальне стимулювання економічного виробництва мультиплікативно вплине на суспільний розвиток. Іншим словами, наслідком поживлення власного виробництва буде покращення соціальних стандартів за рахунок більшої фінансової платоспроможності українського бізнесу. Державі в такій ситуації потрібно буде лише слідкувати за захистом прав громадян країни.

Підсумовуючи, можна відзначити, що сталий суспільний розвиток, який був визнаний ООН пріоритетом XXI століття, сьогодні реалізовується економічно розвинутими країнами. Більшості країн, що розвиваються не вдається будувати свій розвиток на базисних складових сталого розвитку. Варто відзначити, що в Україні не є абсолютно складним досягнути результатів високорозвинутих країн з допомогою раціонального застосування інструментів фіскальної політики.

Література:

1. Sustainable development. International Institute for Sustainable Development. URL: <https://www.iisd.org/topic/sustainable-development>.

2. Purvis, B., Mao, Y. and Robinson, D. (2018) Three pillars of sustainability: in search of conceptual origins. Sustainability Science. URL: http://eprints.whiterose.ac.uk/136715/7/Purvis2018_Article_ThreePillarsOfSustainabilityIn.pdf.

Ольга ОЛЕНЮК

студентка факультету фінансів

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник:

к.е.н. ст. викладач кафедри фінансів ім. С.І. Юрія Петрушка О. В.

НЕДЕРЖАВНЕ ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Сьогодні, не зважаючи на значні законодавчі зміни, що проводяться у рамках пенсійної реформи в Україні, становлення системи недержавного пенсійного забезпечення знаходиться на початковій стадії свого розвитку та має свої переваги та недоліки, від оцінки яких залежить досягнення мети пенсійної реформи. Тому, вивчення іноземного досвіду діяльності недержавних пенсійних фондів (НПФ) має дуже велике теоретичне, методичне та практичне значення для ефективного функціонування пенсійної системи України в цілому.

Станом на 31.12.2017 р. в Державному реєстрі фінансових установ містилася інформація про 64 НПФ та 22 адміністратори НПФ, що функціонують на території України. Згідно з даними Державного реєстру фінансових установ НПФ зареєстровані у 8 регіонах України. Найбільша їх кількість зосереджена у м. Києві – 46, або 71,9% від загальної кількості зареєстрованих НПФ [1].

За весь період функціонування системи недержавного пенсійного забезпечення загальна кількість учасників НПФ становила 840,8 тис. осіб, що складає лише 4,3% з майже 20 млн. осіб працюючого населення. Про негативну динаміку свідчить показник укладених контрактів адміністраторами НПФ. Станом на 31.12.2017 р. укладено 58,7 тис. шт. пенсійних контрактів, що менше на 6,2% (3,9 тис. шт.) порівняно з аналогічним періодом у 2016 р. Крім цього, скоротилася і кількість вкладників у НПФ в 2017 р. на 7,1% (4,0 тис. вкладників) [1].

Основними причинами недостатнього розвитку недержавного пенсійного забезпечення в Україні, на нашу думку, є:

- низький рівень доходів громадян;
- недовіра громадян до НПФ;
- відсутність законодавчих гарантій повернення вкладів з НПФ;
- інфляція;
- корупція та ін.

Вважаємо, що розглядаючи зарубіжний досвід недержавного пенсійного страхування, перш за все необхідно звернути увагу на країни Європи. Так, наприклад, недержавне пенсійне страхування у Німеччині має добровільний характер. Регулювання здійснюється спеціальним законодавством у таких організаційно-правових формах, як: пенсійна система підприємств, де пенсійні активи не відокремлюються від власних коштів підприємства; індивідуальна система, де пенсійні активи не відокремлюються від власних коштів громадян, а управління ними покладено на самостійну пенсійну організацію або страхову компанію [2, с.50].

У Швеції популярним є добровільне професійне пенсійне забезпечення, що регулюється колективним договором між працівником і роботодавцем. Воно охоплює близько 90% працівників і забезпечує додаткову пенсію, що складає в середньому 10% «останньої заробітної плати», правила розрахунку якої є різними: вона може дорівнювати середній заробітній платі за рік, три, п'ять років і т. п.

У Великобританії ринок добровільного пенсійного страхування також розвинений досить широко. Англосаксонська схема надання пенсійних послуг (крім Великобританії, її застосовують також в Ірландії та Нідерландах), характеризується наявністю корпоративних пенсійних схем-планів, які розробляються НПФ. При цьому пенсійні схеми-плани можуть розроблятися навіть для кількох груп людей. Як правило, приватний пенсійний фонд, створює велика компанія для забезпечення додаткового пенсійного забезпечення своїх службовців, а також для утримання старих і залучення нових кваліфікованих працівників. Страхові внески на додаткову пенсію можуть вноситися як компанією, так і самим працівником.

Модель пенсійної системи США ґрунтується переважно на особистому пенсійному страхуванні населення, в країні функціонують як державні так і приватні пенсійні фонди. В США широке розповсюдження отримали персональні пенсійні рахунки, так звані IRA (individual retirement account). IRA відкриваються у страховій компанії із щорічним внеском у 2 тис. дол., кошти з рахунку не знімаються до досягнення застрахованою особою віку 59,5 років, а по досягненню 79,5 років рахунок закривається [3, с.135].

Отже, в Україні інститут недержавного пенсійного забезпечення тільки починає розвиватися. Сьогодні, на території України НПФ представлені здебільшого європейськими та американськими компаніями, які функціонують за кордоном досить успішно уже багато років. Принципи та методи роботи НПФ є більш ефективними, ніж у державних пенсійних фондів. Про це свідчать роки практики зарубіжних

організацій такого роду. В Україні процес розвитку цього напрямку гальмується в основному через небажання держави втрачати частину грошей у вигляді пенсійних відрахувань, а також низький ступінь довіри громадян до НПФ, що в свою чергу пов'язано з нестабільністю в державі, а також недовірою до уряду.

Література:

1. Підсумки розвитку системи недержавного пенсійного забезпечення станом на 31.12.2017. URL: https://nfp.gov.ua/files/DepFinMon/NPF_III.pdf.

2. Норд Г. Л. Порівняльний аналіз функціонування багаторівневих систем пенсійного забезпечення в країнах ЄС та можливості їх запровадження в Україні. Наукові праці, Економіка. 2010. № 126. С. 47-53.

3. Бондарук І. С. Досвід Сполучених штатів Америки у сфері пенсійного забезпечення. Вісник Черкаського університету. 2010. № 177. С. 130-138.

Оксана ПАВЛЮС

студентка факультету фінансів

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник:

к.е.н. ст. викладач кафедри фінансів ім. С.І. Юрія Петрушка О. В.

ОЦІНКА СТАНУ ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО ДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ВІД НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ НА ВИРОБНИЦТВІ ТА ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ В УКРАЇНІ

Праця є основою життєдіяльності людини як індивіда і члена суспільства, вона безпосередньо впливає на формування і розвиток суспільних відносин. Тим не менш, виникає багато ризикових ситуацій різного характеру, під час яких можуть постраждати чи навіть загинути працівники. З огляду на це, найважливішим завданням будь-якої демократичної держави є створення найбільш сприятливих умов для плідної праці та її охорони, здійснення соціального захисту, охорони життя та здоров'я громадян у процесі їхньої трудової діяльності [1].

Діюча в Україні система страхування від нещасних випадків на виробництві залишається не дуже ефективною. Страхові платежі недостатньо пов'язані з рівнем нещасних випадків на підприємствах, а тому не впливають на їх зменшення. При цьому значна зношеність обладнання та загальний низький рівень охорони праці на підприємствах України обумовлюють високий рівень виробничого травматизму.

Однією з проблем є нелегальне працевлаштування людей. Це прямий шлях до приховування нещасних випадків на виробництві та втрата можливості отримання працівниками в разі травмування страхових виплат та різних медичних та соціальних допомог від Фонду соціального страхування.

За 9 місяців 2018 року робочими органами виконавчої дирекції Фонду зареєстровано 3 549 (з них 260 – смертельно) потерпілих від нещасних випадків на виробництві, на яких складено акти за формою Н-1. У порівнянні з 9 місяцями 2017 року, кількість страхових нещасних випадків зменшилась на 2,3 % (з 3 631 до 3 549), кількість смертельно травмованих осіб збільшилась на 6,1 % (з 245 до 260) [2].